

Ministeren

Dato
30. januar 2023

J nr. 2022 - 4214

Bilag 1. Konsekvenser af producenttarifferne 12 måneder efter vedtagelse af lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love af 28. december 2021

I nærværende bilag følges op på de forventede konsekvenser af lovforslaget 12 måneder efter vedtagelse af lovforslaget.

Energinet og netvirksomhederne vil begynde at opkræve geografisk differentierede producenttariffer og tilslutningsbidrag fra 1. januar 2023.

Energinets anmeldte metode for producentbetaling

Energinet anmeldte den 8. april 2022 en tarifmetode for producentbetaling til transmissionsnettet til Forsyningstilsynet, der blev revideret ved en anmeldelse af 5. september 2022. Forsyningstilsynet har 21. december 2022 godkendt Energinets metode for producentbetaling. Producentbetalingen er trådt i kraft pr. 1. januar 2023 og gælder for en femårig periode fra den 1. januar 2023, dvs. indtil udgangen af 2027.

Den geografiske differentiering, som Energinet har anmeldt til Forsyningstilsynet, vil have indflydelse på tilslutningsbidraget til det bagvedliggende net, som forbinder forbrugs- og produktionsanlæg lokalt, og den løbende indfødningsstarif. Betalingen vil således afhænge af, om tilslutningen foretages i et geografisk område med produktionsoverskud, og hvor betalingen derfor vil være højere, eller i et forbrugsdomineret område med tilsvarende lavere betaling.

Netvirksomhedernes (Green Power Denmark) anmeldte metode for producentbetaling

Green Power Denmark anmeldte den 31. januar 2022 deres branchevejledning for producentbetaling til distributionsnettet til Forsyningstilsynet. Green Power Denmark har den 31. marts 2022 fremsendt et tillæg til anmeldelsen. Forsyningstilsynet har den 24. juni 2022 taget Green Power Denmarks branchevejledning for producentbetaling til efterretning. Branchevejledningen gælder til udgangen af 2026.

Branchevejledningen er Green Power Denmarks anbefaling til netvirksomhederne, og det er således ikke et krav, at netvirksomhederne følger den. Netvirksomhederne kan vælge enten at anmelde, at de følger Green Power Denmarks

**Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet**

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

branchevejledning med eller uden afvigelser, eller de kan vælge at anmelde deres egen metode for producentbetaling i distributionsnettet. Alle netvirksomhederne følger principperne i branchevejledningen. Den enkelte netvirksomhed har fortsat en forpligtelse til opnå en metodegodkendelse fra Forsyningstilsynet.

Green Power Denmark har tilsvarende Energinet anvendt muligheden for at differentiere tilslutningsbidraget geografisk afhængigt af, om tilslutningen foretages i et produktionsoverskudsområde eller et forbrugsdomineret område.

Illustration af konsekvenserne ved producentbetaling

Hensigten med den geografisk differentierede producentbetaling er bl.a. at give VE-opstillerne et økonomisk incitament til, at nye VE-anlæg placeres der, hvor elnettet bedst og billigst kan håndtere det.

I det følgende er angivet et eksempel på de økonomiske konsekvenser for VE-opstillerne ved at få tilsluttet en 400 MW vindmøllepark til transmissionsnettet på en 400 kV-station i hhv. et produktionsoverskudsområde område og et forbrugsdomineret område.

I produktionsoverskudsområder vil installation af ny produktionskapacitet øge behovet for transmissionsnet, både i det nære net, men også for det dybe transmissionsnet og dermed øge omkostningerne for nettet pga. tilslutning af ny produktion. Det nære net er Energinets betegnelse for den del af det bagvedliggende net, som forbinder forbrugs- og produktionsanlæg lokalt i områderne. Det dybe net er Energinets betegnelse for den del af det bagvedliggende net, som primært foretager de "lange transporter" fra produktionsoverskudsområderne til de forbrugsdominerede områder.

I forbrugsdominerede områder vil transportopgaven være mindre og det samlede behov for netforstærkning vil derfor tilsvarende være mindre. Der kan stadig være behov for forstærkninger i det nære net, mens behovet for dybt net til gengæld kan blive reduceret.

Eksempel 1: En vindmøllepark på 400 MW skal tilsluttes transmissionsnettet på en 400 kV-station i et forbrugsdomineret område¹

Stationsbidrag (Energinet)	12 mio. kr.
Tilslutningsbidrag til det nære transmissionsnet (Energinet)	40,4 mio. kr.
Betaling ifm. med tilslutning i alt (Energinet)	52,4 mio. kr.
Løbende indfødningsstarif til Energinet	0,3 øre/kWh
Balancetarif for produktion	0,116 øre/kWh

Eksempel 2: En vindmøllepark på 400 MW skal tilsluttes på en 400 kV-station i et produktionsdomineret område²

Stationsbidrag (Energinet)	12 mio. kr.
Tilslutningsbidrag til det nære transmissionsnet (Energinet)	131,2 mio. kr.
Betaling ifm. med tilslutning i alt (Energinet)	143,2 mio. kr.
Løbende indfødningsstarif til Energinet	0,9 øre/kWh
Balancetarif for produktion	0,116 øre/kWh

Som det fremgår af eksemplet, differentieres omkostningerne til tilslutning i Energinets station ikke, da størrelsen af omkostningerne hertil ikke afhænger af anlæggets geografiske placering.

Det forholder sig anderledes ift. tilslutningsbidraget til det nære transmissionsnet. Her illustrerer eksemplet, at en placering af vindmølleparken i et produktionsoverskudsområde vil øge behovet for at udbygge og styrke transmissionsnettet, hvilket medfører et tilslutningsbidrag på 131,2 mio. kr. Hvis anlægget imidlertid blev placeret i et forbrugsdomineret område, ville det tilsvarende tilslutningsbidrag udgøre 40,4 mio. kr., da der ikke vil være samme behov for at udbygge transmissionsnettet. Hvis VE-anlægget skal tilsluttes et sted i elnettet, hvor der er større forbrug end produktion, går det typisk også hurtigere at blive nettilsluttet.

Tilsvarende vil den løbende indfødningsstarif afhænge af, om området er produktionsoverskudsområde eller et forbrugsdomineret område. Hvis elektriciteten således produceres i et produktionsoverskudsområde, og derfor skal transporteres langt for at blive forbrugt, indebærer det, at producenten skal betale en tarif på 0,9 øre/kWh for den elektricitet, der bliver født ind i nettet. Hvis samme anlæg blev placeret i et forbrugsdomineret område, og således ikke skal transporteres langt for at blive forbrugt, skal producenten i stedet betale 0,3 øre/kWh, for den elektricitet, der bliver født ind i nettet.

VE-opstillerne får dermed et væsentligt økonomisk incitament til, at nye VE-anlæg placeres der, hvor elnettet bedst og billigst kan håndtere det. Ved en mere optimal placering af VE-anlæg udnyttes kapaciteten i det eksisterende net

¹ Kilde: Energinet

² Kilde: Energinet

bedre. Herved kan den tekniske og økonomiske levetid af netkapaciteten ligeledes udnyttes bedre, hvorved der undgås samfundsøkonomisk suboptimale investeringer i ny netkapacitet eller unødigt fremrykning af netudbygning.

Det forventes, at de geografisk differentierede producenttariffer vil medføre, at VE-anlæg generelt fremover bliver nettilsluttet steder i nettet, som kræver mindre netudbygning og -forstærkning, og som dermed også vil kunne medføre en hurtigere nettilslutning.

Som også tidligere præsenteret for udvalget³, vurderes det samlet set, at producentbetalingen ikke vil medføre en lavere udbygning med VE-anlæg frem mod 2030. Energistyrelsen vurderer, at nettilslutningen af en del planlagte VE-anlæg er blevet fremrykket grundet udsigten til at skulle betale tilslutningsbidrag fra og med 2023, og dermed er blevet nettilsluttet i 2022 i stedet for 2023. Fremrykningen sammenholdt med usikkerheden om niveauerne for producentbetalingen forventes at medføre en midlertidig nedgang i nettilslutning af VE-anlæg i 2023. Den fremskrevne nedgang skyldes en antagelse om færre endelige investeringsbeslutninger i tiden op til at tariffene blev kendt i 2022 samt den naturlige efterfølgende forventede etableringstid af projekterne. Den forventede efterslæb af planlagt kapacitet forventes dog i Energistyrelsens fremskrivning at blive nettilsluttet i løbet af 2024 og 2025.

Figuren nedenfor viser udviklingen i den forventede nettoudbygning af sol og vind, som følger af Energistyrelsens Klimafremskrivning 2022. Det ses heraf, at der sker et fald i forventet udbygning af landvind i 2023, mens fremskrivningen viser, at udbygningen ventes at tage fat igen i 2024 og 2025. Fsva. solceller ses, at udbygningen fortsætter i de kommende år, dog også med et lille fald i udbygningsgraden i 2023. Fremskrivningen er forbundet med usikkerhed, og under opdatering ifm. Energistyrelsens Klimafremskrivning 2023.

Den forventede udbygning af sol og vind jf. KF22

År	Havvind Nettoudbygning (MW)	Landvind Nettoudbygning (MW)	Solceller Nettoudbygning (MW)
2022	0	102	962
2023	350	-22	547
2024	0	204	892
2025	725	101	898
2026	735	32*	903
2027	740	129	568
2028	500	120	573
2029	1000	111	578

³ KEF-udvalget modtog d. 22. august 2022 opfølgning på tre betænkningbemærkninger til lov om ændring af elforsyningsloven

2030	1000	109	583
------	------	-----	-----

* Nedgang i forventet nettoudbygning i 2026 skyldes, at der er en højere nedtagning af landvindmøller i fremskrivningen end i de omkringliggende år. Det er baseret på en antagelse om forskellige mølletyper og deres levetid. Historisk var der en større udbygning omkring årtusindeskiftet, hvor disse møller antages nedtaget efter 25 år